

Gedeputeerde Staten

De voorzitter van
Provinciale Staten van Zeeland
T.a.v. de statengriffie

onderwerp
Verkoop netwerkgroep DNWG (PZEM NV)

kenmerk
17008342

behandeld door
drs. R.G.I. Verdurmen
(0118) 631879

verzonden
18 APR. 2017

Middelburg, 18 april 2017

Geachte voorzitter,

Inleiding

Op 12 juni 2017 vindt een Algemene vergadering van Aandeelhouders PZEM NV (AvA) (voorheen tot 1 maart 2017 DELTA NV) plaats. In deze AvA zal aan de aandeelhouders een besluit worden gevraagd tot goedkeuring van de verkoop van de netwerkgroep (DNWG) aan de koper Stedin Holding NV. In **bijlage 1** vindt u het betreffende voorstel van de Raad van Bestuur van PZEM en in **bijlage 2** verkoopdocumentatie inzake deze transactie.

In de voorliggende brief lichten wij ons voorgenomen besluit toe tot goedkeuring van het bestuursbesluit tot verkoop van DNWG en tot deelname in de oprichting van de Stichting Zeeuwse publieke belangen. In lijn met de vigerende beleidsnota verbonden partijen (kenmerk 16005799) heeft u de mogelijkheid wensen en bedenkingen kenbaar te maken over ons voorgenomen standpunt in deze. Het definitieve standpunt van de Provincie Zeeland zullen wij vervolgens inbrengen in de AvA op 12 juni 2017.

Voorgeschiedenis

Op 1 november 2013 is door Provinciale Staten de aandeelhoudersstrategie DELTA NV vastgesteld met daarin als hoofddoelstellingen (i) duurzame werkgelegenheid, (ii) risicobeperking en (iii) een rendement passend bij het risicoprofiel. In het kader van de herstructurering van PZEM hebben uw Staten in uw vergadering op 5 februari 2016 het Statenvoorstel "Toetsingskader herstructurering DELTA NV" vastgesteld (kenmerk 15018014). In dit voorstel zijn de voorkeuren van de Provincie Zeeland omtrent de selectie van maatregelen ten behoeve van herstructurering van de onderneming vastgelegd. Op die wijze is aan de voorkant van het proces aangegeven wat de visie en wensen en beperkingen van de Provincie Zeeland zijn. Daarbij is aangegeven dat verkoop van DNWG de minst geprefereerde optie was, vanwege de publiek belangen van DNWG voor de Zeeuwse regio.

Vanwege de gedwongen splitsing moet PZEM per 1 juli 2017 DNWG hebben afgesplitst. Het invullen van de splitsing via het om niet / onder de marktwaarde overdragen van DNWG aan de PZEM aandeelhouders is niet mogelijk gebleken vanwege de financiële positie en de langjarige verplichtingen van PZEM (vooral vanwege EPZ). Er zijn meerdere varianten uitvoerig verkend om binnen de beperkte financiële mogelijkheden van de PZEM aandeelhouders tot overdracht van DNWG tegen marktwaarde te komen, hetgeen niet tot een oplossing heeft geleid. Om die reden heeft PZEM besloten het netwerkbedrijf te verkopen aan een externe partij. Een nadere achtergrond over dit bestuurlijke traject vindt u in **bijlage 3**. Middels onze brief "ontwikkelingen strategietraject DELTA NV" d.d. 14 december 2016 (kenmerk 16020560) zijn uw Staten over het voorgaande geïnformeerd.

Splitsingsplan

In uw vergadering op 8 juli 2016 is het Statenvoorstel "Splitsingsplan DELTA". (kenmerk 16008498) behandeld. In het betreffende splitsingsplan is als uitgangspunt gehanteerd dat er na splitsing twee levensvatbare bedrijven ontstaan; een levensvatbare netwerkgroep waarvan de netbeheerder deel uitmaakt en een levensvatbaar commercieel bedrijf.

Het voorkeursscenario daarbij was dat de splitsing wordt uitgevoerd door de aandelen in de Zeeuwse Netwerkhouding N.V. (en daarmee de aandelen van de netwerkgroep) "om niet" over te dragen aan de huidige aandeelhouders. Daarbij is het voorbehoud gemaakt dat er na splitsing twee levensvatbare bedrijven zouden ontstaan. Inmiddels is duidelijk geworden dat deze voorkeursroute niet haalbaar is, zoals in het voorgaande toegelicht. E.e.a. zou leiden tot paulianeus handelen van de aandeelhouders. Om die reden is op 31 januari 2017 een addendum bij het splitsingsplan aan de ACM voorgelegd. Op 13 maart 2017 heeft de ACM ingestemd met dit inhoud van het addendum. (het addendum en de antwoordbrief van de ACM liggen voor uw Staten onder geheimhouding ter inzage bij de afdeling Statengriffie).

De transactie verkoop DNWG

PZEM is voornemens DNWG te verkopen aan Stedin Holding N.V. ("Stedin"). Deze holding is in eigendom van 53 gemeenten, met Rotterdam, Den Haag en Dordrecht als grootste aandeelhouders (ca. 57%). Onderdeel van Stedin Holding N.V. is de netbeheerder Stedin. Deze netbeheerder heeft Zuid-Holland en Utrecht als belangrijkste geografische focus (ca. 2 miljoen klanten), het hoofdkantoor is gevestigd in Rotterdam en in totaal werken er ca. 3.000 medewerkers (2016, hiernaast nog ca. 900 medewerkers bij de overige onderdelen van de Holding). De jaarlijkse (gereguleerde) omzet bedraagt ca. € 990 miljoen (2016, hiernaast nog ca. € 180 miljoen omzet bij de overige onderdelen van de Holding).

Onderhandelingsresultaat:

- **Waarde:** een totale ondernemingswaarde van € 610 miljoen, waarvan na aftrek van schulden en overige aanpassingen netto € 450 miljoen 'eigen vermogen' resteert voor PZEM (inclusief ca. € 5 miljoen rente). De opbrengst van de verkoop van DNWG zal door PZEM worden gebruikt om de periode van negatieve kasstromen als gevolg van lage elektriciteitsprijzen te overbruggen en alle opties te onderzoeken om verlieslatende onderdelen te saneren, te verkopen of anderszins richting de toekomst te brengen;
- **Werkgelegenheid:** in de verkoopovereenkomst is vastgelegd dat, als gevolg van de verkoop, er tot en met 2021 geen arbeidsplaatsen bij DNWG vervallen, dat de arbeidsvoorwaarden niet in het nadeel van de medewerkers worden gewijzigd, en dat de huidige standplaats in principe behouden blijft. Verder is afgesproken dat DNWG tot en met 2021 een zelfstandige organisatie blijft met de hoofdvestiging in Goes. Daarnaast blijven de bestaande steunpunten open, en worden de werkzaamheden die DNWG uitvoert voor Evides op dezelfde basis voortgezet. Een overname van DNWG door Stedin biedt mogelijk uitzicht op de creatie van extra werkgelegenheid in Zeeland. Daarbij kan gedacht worden aan het overhevelen van activiteiten van Stedin op Goeree-Overflakkee naar DNWG en het uitbreiden van een bedrijfsschool in Zeeland;
- **Dealzekerheid:** de transactie kent een beperkt aantal ontbindende voorwaarden waaraan voldaan moet worden voordat de aandelen kunnen worden overgedragen aan Stedin. Deze ontbindende voorwaarden betreffen de goedkeuring door de AvA van PZEM, de goedkeuring van de ACM en een positief advies van de Medezeggenschap van PZEM. Stedin heeft alle vereiste interne goedkeuringen voor de aankoop van DNWG reeds verkregen. Het is de verwachting van PZEM dat tijdig aan de ontbindende voorwaarden wordt voldaan zodat de overdracht van de aandelen voor de splitsingsdeadline van 1 juli 2017 gerealiseerd kan worden;
- **Lokaal belang:** de huidige aandeelhouders van PZEM en Stedin hebben in een termsheet afspraken vastgelegd om gezamenlijk een stichting op te richten om de lokale belangen in Zeeland op het gebied van werkgelegenheid, energietransitie en energievoorziening te borgen voor een periode van 10 jaar met een tussentijdse evaluatie na 5 jaar. In het navolgende wordt hierop een nadere toelichting op gegeven. Stedin stelt een budget beschikbaar voor deze stichting (verdeeld over vijf jaar). Omdat DNWG tot en met 2021 een zelfstandige organisatie blijft, zullen de netbeheerderstarieven van Enduris niet veranderen ten gevolge van de verkoop.

Oprichting Stichting Zeeuwse Publieke Belangen

Aangezien de aandeelhouders in hun toetsingskader hebben aangegeven geen voorstander te zijn van de verkoop van DNWG omwille van de publieke belangen rond de onderneming, heeft de Raad van Bestuur van PZEM in het verkoopproces uitgebreid aandacht besteed aan de borging van de publieke belangen. De aandeelhouderscommissie (AHC) is, evenals de ondernemingsraad, gedurende het proces uitvoerig geïnformeerd in het kader van het borgen van de publieke belangen rond DNWG voor Zeeland.

PZEM heeft het publieke belang werkgelegenheid in de verkoopovereenkomst vastgelegd. Behalve het behoud van werkgelegenheid gelden echter ook andere publieke belangen, zoals bijvoorbeeld een goede samenwerking ten aanzien van energietransitie. Om de publieke aandeelhouders van PZEM een directe betrokkenheid te geven bij de borging van de publieke belangen naar de toekomst is de aandeelhouderscommissie nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van afspraken (term-sheet) tot de oprichting door Stedin van een Stichting Zeeuwse Publieke Belangen en tot bestuurlijke deelname in die Stichting. Om tot deze keuze te komen is mede de in de beleidsnota verbonden partijen opgenomen "beslisboom afwegingskader aangaan verbonden partijen doorlopen" met als gevolg een positieve uitkomst.

In deze stichting participeren, gedurende de looptijd van minimaal tien jaar, zowel Zeeuwse overheden als vertegenwoordigers van het netwerkbedrijf. De stichting zal toezien op de naleving van een convenant waarin afspraken zijn gemaakt over publieke belangen omtrent werkgelegenheid en energietransitie. Stedin stelt een budget beschikbaar voor deze stichting. De termsheet Stichting Zeeuwse publieke belangen ligt vertrouwelijk voor uw Staten ter inzage bij de afdeling Statengriffie.

Het doel van de Stichting is het uitoefenen van de rechten en plichten in het kader van de:

- i. publieke belangen: werkgelegenheid, energietransitie, energievoorziening;
- ii. uitvoering en beheren van een budget gericht op stimulering van ontwikkeling op het gebied van de energietransitie en de energievoorziening in Zeeland;
- iii. behartigen belangen op het gebied van werkgelegenheid, energievoorziening en energietransitie;
- iv. het actief ondersteunen van de afspraken die zijn neergelegd in het Zeeuws Energieakkoord d.d. 10 februari 2017.

Door de gemaakte afspraken wordt een voor Nederland uniek overlegplatform gecreëerd tussen overheden en een netwerkbedrijf om in goede samenspraak de lokale publieke belangen te borgen.

Afweging verkoop DNWG

Voor de beoordeling van de voorgenomen verkoop hebben wij advies gevraagd aan onze vaste adviseur in het PZEM dossier, Emendo Capital B.V. (Emendo). Het rapport van Emendo "Overwegingen voorgenomen verkoop DNWG d.d. 12 april 2017" ligt vertrouwelijk voor u ter inzage bij de afdeling Statengriffie. Separaat zal een Statenvoorstel (kenmerk 17008343) aan u worden voorgelegd, waarmee u de door ons opgelegde geheimhouding kunt bekrachtigen (art. 25 lid 3 Provinciewet). De conclusies van Emendo hebben wij in de hiernavolgende overwegingen betrokken.

Op basis van het toetsingskader en de aandeelhoudersstrategie dient te worden vastgesteld of aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. er is sprake van marktconforme voorwaarden bij de verkoop;
2. de verkoop is een wenselijke c.q. noodzakelijke stap; en
3. er is zicht op een totaaloplossing voor PZEM en de verkoop draagt bij aan deze oplossing.

Ad.1 – Marktconforme voorwaarden

De door Stedin betaalde prijs van € 450 miljoen ligt boven de waarderingssrange die door Emendo is bepaald voor DNWG. Daarnaast is Emendo van mening dat de voorwaarden die PZEM met Stedin is overeengekomen voor de transactie, gebruikelijk zijn voor dergelijke verkooptransacties en voor wat betreft de borging van publieke belangen verder gaan dan hetgeen gebruikelijk is. Het feit dat ondanks een beperkt aantal mogelijke kopers toch sprake is geweest van een competitief proces, waarin gegadigde partijen tot het laatst tegen elkaar opgeboden hebben, biedt een extra waarborg voor een marktconforme uitkomst van het proces.

Hieruit leiden wij af, dat gesteld kan worden dat de voorgenomen verkoop van DNWG aan het criterium van marktconformiteit voldoet.

Ad.2 – Verkoop is wenselijk, dan wel noodzakelijk

De verkoop van DNWG was voor de aandeelhouders de minst gewenste optie in het kader van de herstructurering van PZEM. In verband met de noodzakelijke splitsing en de financiële positie van PZEM is echter gebleken dat de DNWG wel door PZEM verkocht moest worden. De aandeelhouders zijn door PZEM in de gelegenheid gesteld DNWG over te nemen. De financiële positie van de aandeelhouders, hun wens om geen extra financiële risico's te lopen en het ontbreken van voldoende hulp vanuit het Rijk hebben tot de conclusie geleid, dat overdracht van DNWG aan de aandeelhouders van PZEM niet haalbaar was. Om die reden was verkoop aan een derde partij onvermijdelijk.

Ondanks het feit dat verkoop van DNWG volgens het toetsingskader de minst wenselijke stap was in de herstructurering van PZEM is de verkoop van DNWG ook in het licht van het toetsingskader en de aandeelhoudersstrategie goed te rechtvaardigen. Aangezien de koper DNWG voorlopig als zelfstandige entiteit wil laten voortbestaan en harde toezeggingen heeft gedaan inzake het behoud van werkgelegenheid, is de werkgelegenheid voor minimaal vijf jaar verzekerd. Ook voor de periode daarna zijn toezeggingen gedaan om de werkgelegenheid in Zeeland zo veel mogelijk op peil te houden.

De betrokkenheid van Zeeuwse overheden middels een te vormen stichting biedt een extra waarborg voor de verankering van DNWG in de Zeeuwse samenleving en biedt tevens een platform om energietransitie in goed overleg tussen het netwerkbedrijf en overheden vorm te geven. Voor DNWG biedt de overname ook kansen omdat het in een groter geheel wordt ingebed en kan profiteren van schaalvoordelen, waardoor de lange termijn financiële situatie beter geborgd lijkt.

Ad.3 – Er is zicht op een totaaloplossing voor PZEM en de verkoop bijdraagt aan deze totaaloplossing

De aandeelhouders hebben de wens uitgesproken dat PZEM een totaaloplossing voor de herstructurering van de onderneming presenteert. Bij de recente verkoop van DELTA Retail aan EQT heeft PZEM aangegeven dat de totaaloplossing gefaseerd gerealiseerd zal worden. Daarbij zullen na de verkoop van DELTA Retail en DNWG, middelen beschikbaar zijn om ten aanzien van het onderdeel "Wholesale" noodzakelijke maatregelen te kunnen treffen.

Als randvoorwaarde bij de verkoop van DELTA Retail hebben de aandeelhouders opgenomen dat zij actief betrokken worden bij de besluitvorming over de toekomst van het onderdeel "Wholesale". Tevens dient de corporate governance van PZEM in samenspraak met de Raad van Bestuur en Raad van Commissarissen zo te worden ingericht dat de aandeelhoudersbelangen optimaal worden geborgd. Door uw Staten is op 10 februari 2017 de wens geuit om de statuten van PZEM N.V. zo spoedig mogelijk, bij voorkeur per 1 juli 2017, zodanig te wijzigen dat de aandeelhouders meer statutaire grip hebben op de vennootschap die na de verkoop van DELTA Retail en het netwerkbedrijf DNWG per 1 juli 2017 zal ontstaan. In onze brief van 18 april 2017 "statutenwijziging PZEM NV" (kenmerk 17007898) wordt deze statutenwijziging aan uw Staten voorgelegd. De statutenwijziging PZEM zal ter besluitvorming worden voorgelegd aan de AvA op 12 juni 2017.

De middelen die vrijkomen na de verkoop van DNWG kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van een totaaloplossing voor PZEM. PZEM is voornemens om direct na de verkoop van DNWG haar plannen te presenteren inzake de herstructurering van het onderdeel "Wholesale".

Conclusie

Ondanks het feit dat de verkoop van DNWG ongewenst was voor de PZEM aandeelhouders, is de nu gerealiseerde uitkomst zowel qua waarde als voorwaarden aantrekkelijk. De publieke belangen zijn voor de middellange termijn geborgd. De invloed van de aandeelhouders op de verdere realisatie van de totaaloplossing voor PZEM en de aanwending van de beschikbaar gekomen liquide middelen wordt via de voorgestelde statutenwijziging eveneens geborgd. Tegen die achtergrond is de verkoop van DNWG gegeven de omstandigheden een te rechtvaardigen stap.

Wensen en bedenkingen

In uw vergadering van 15 juli 2016 is de beleidsnota "Verbonden partijen Provincie Zeeland" (kenmerk 16005799) vastgesteld waarbij de interne bevoegdheidsverdeling tussen GS en PS inzake deelnemingen is vastgelegd. Op basis van de beleidsnota hebben uw Staten de mogelijkheid wensen en bedenkingen kenbaar te maken voordat wij ons definitieve standpunt bepalen.

In afwachting van uw mogelijke wensen en bedenkingen hebben wij met in achtneming van de overwegingen zoals in het voorgaande beschreven in onze vergadering van 18 april 2017 het volgende voorgenomen standpunt ingenomen:

- Verkoop DNWG
In overeenstemming met art. 20.2 sub c. van de statuten van PZEM N.V. verleent de Provincie Zeeland in haar rol als aandeelhouder goedkeuring aan het voorstel van de Raad van Bestuur zoals ondersteund door de Raad van Commissarissen om over te gaan tot de verkoop en levering door PZEM N.V. van 100% van het aandelenkapitaal van ZNH N.V. aan STEDIN Holding N.V., de koper, een en ander onder de condities zoals opgenomen in de Verkoop- en Koopovereenkomst Aandelen zoals gevoegd bij het Signing Protocol d.d.30 maart 2017 en bijbehorende overeenkomsten zoals in het voorliggende voorstel en de daarbij behorende bijlagen zijn uiteen gezet.
- Oprichting Stichting Zeeuwse Publieke Belangen
Instemmen met deelname in de door Stedin op te richten Stichting Zeeuwse Publieke Belangen zoals omschreven in de termsheet "stichting Zeeuwse Publieke Belangen d.d. 24 maart 2017".

Wij verzoeken uw Staten indien u over ons voorgenomen besluit wensen en bedenkingen heeft, deze uiterlijk op 9 juni 2017 aan ons kenbaar te maken zodat wij namens de Provincie Zeeland in de AvA op 12 juni 2017 een definitief standpunt kunnen innemen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

bijlagen:

openbaar:

1. Voorstel PZEM inzake verkoop DNWG d.d. 7 april 2017
2. Verkoopdocumentatie DNWG (PZEM NV 4 april 2017)
3. Achtergrond bestuurlijk traject herstructurering PZEM NV

vertrouwelijk voor uw Staten ter inzage bij de afdeling Statengriffie:

4. Termsheet Stichting Zeeuwse publieke belangen 24 maart 2017
5. Rapport Emendo "overwegingen voorgenomen verkoop DNWG" 12 april 2017
6. Addendum splitsingsplan DELTA NV d.d. 31 januari 2017 en antwoordbrief van de ACM 13 maart 2017